

Research Paper

Identification and Design of the Myth Formation to Myth Stability Process in Athletes

Mina Kamal Zare¹, Mohsen Bagherian Farahabadi², Ali Asghar Dorodiyani³, Habib Honari⁴

1. PhD student. Department of Physical Education, NT. C., Islamic Azad University, Tehran, Iran.

2. Department of Sports Sciences, SR.C., Islamic Azad University, Tehran, Iran

3. Department of Physical Education, NT. C., Islamic Azad University, Tehran, Iran.

4. Professor, Department of Management and Planning in Physical Education and Sport Sciences, Allameh Tabatabaee University, Tehran, Iran.

Received: 10 March 2025

Accepted: 10 June 2025

Abstract

Objective: The present study was conducted to identify and design a myth-formation process for the myth-Stability process in athletes.

Methodology: The present research employed a mixed-methods approach. The statistical sample of the qualitative part included experts knowledgeable about the research topic. To identify participants for the research, the snowball sampling method was used. Sampling continued until theoretical saturation was reached, and 19 people were ultimately included in the qualitative sample. Also, the statistical population in the quantitative part of the present research included coaches, teachers, families, athletes, fans, and the general public related to the research. According to the Cochran formula, given uncertainty in the population size, 384 people were selected as the research sample. After distributing and collecting the research questionnaires, 360 were analyzed. The data collection tool in the present research includes a researcher-made questionnaire. To analyze the data from the present research, coding and structural equation modeling were used.

Results: The study found that the process of myth emergence to myth stability includes components such as maintenance, symbolization, myth stabilization, living myth, dead myth, destruction, and doubt, as well as myth termination. According to the relationships, maintenance has a significant effect on symbolization (0.886), and symbolization has a significant effect on myth stabilization (0.896). The results of the study showed that myth stabilization has a significant effect on living myths (0.939) and on dead myths (0.487).

Conclusion: The results of the study show that the process of myth formation and stabilization in athletes depends on key elements such as maintenance, symbolization, and stabilization, which have a significant effect on the stability of myths. These results serve as a practical guide for managers and coaches in managing sports culture and myths, enabling them to keep the myths on a path of better development and continuity.

Keywords: Myth, Consolidation, Athletes, Modeling.

To cite this article:

Kamal Zare M, Bagherian Farahabadi M, Dorodiyani A A, Honari H. Identification and Design of the Myth Formation to Myth Stability Process in Athletes. *Human Resource Management in Sport*. 2026; 13(1):109-125. <https://doi.org/10.22044/shm.2025.15910.2729>

Corresponding Author: **Mohsen Bagherian Farahabadi**

Email: mohsen.bagherian1@iau.ac.ir

Extended Abstract

Summary

The results of the study show that the process of myth formation and stabilization in athletes depends on key elements such as maintenance, symbolization, and stabilization, which have a significant effect on the stability of myths. These results serve as a practical guide for managers and coaches in managing sports culture and myths, enabling them to keep the myths on a path of better development and continuity.

Introduction

Identifying and designing the process of mythological persistence in athletes is an emerging field of study in sport that examines how athletes' beliefs and emotional frameworks influence their performance and resilience, and how this performance can lead to mythicization and its stability among athletes (1). Despite the significant potential of the field of mythmaking in sport, the process of mythic persistence and consolidation has always been debated and challenged. Critics believe that most analyses and studies focus too much on individual psychological factors, while broader social and contextual influences are often ignored. This limited focus can prevent a comprehensive understanding of the dynamics of performance and the role of myths in the sports community (2). This has led to the design and implementation of the present study, aimed at identifying and characterizing the process of mythicization toward mythic stability in athletes.

Methodology and Approach

The present study was a mixed-method study in terms of its applied purpose and data collection method. The qualitative method used in the present study was grounded theory, specifically the Glaser model. The tools used in this study included semi-structured interviews and a researcher-made questionnaire. The output of the research interviews led to the development of a researcher-designed questionnaire with 48 questions. The questions in this questionnaire were designed to use a 5-point Likert scale (from very low to very high). To examine the validity of the qualitative section, credibility (validity), transferability, and verifiability were used. For this purpose, the researcher used seven experts knowledgeable about the research topic to verify the research process and two coders to code several interview samples, ensuring the coders held the same views. Also, to examine transferability, the opinions of three sports management experts who did not participate in the study were sought regarding the research findings. Also, to examine the verifiability, all interviews were recorded and reviewed at the required times.

Result and Conclusion

The results of the research showed that the process of the emergence of mythology to its stability includes components such as maintenance, symbolization, consolidation, living myth, dead myth, destruction, doubt, and the end of mythology. According to the relationships, maintenance has a significant effect on symbolization (0.886), and symbolization has a significant effect on the consolidation of mythology (0.896). The results of the research showed that the consolidation of mythology has a significant effect on the living myth (0.939) and the dead myth (0.487). The results of the research showed that destruction has a significant effect on doubt (0.712), and doubt has a significant effect on the end of mythology (0.867). The results of the research showed that the living myth has a significant effect on the dead myth (0.451), and the dead myth has a significant effect on the end of mythology (- 0.147). According to the results of this study, it is suggested that by designing educational and cultural programs and training sports coaches and managers based on the concepts and processes of mythmaking, in order to strengthen a positive and sustainable image of athletes and sports heroes, a basis for the stability of myth-making in athletes can be provided. Also, according to the results of this study, it is suggested that by planning in the field of advertising and media, as well as using the stories and epic events of athletes in the media to create and strengthen symbolic identities and promote a sense of national and cultural pride, a basis for the stability of myth-making in athletes can be provided.

Ethical Considerations: This article has been prepared in accordance with all ethical principles.

Funding: This article is taken from the doctoral dissertation of the first author.

All authors have participated in the design, implementation, and writing of all parts of the present study.

Conflicts of interest: The authors declared no conflict of interest

Acknowledgement: This article is extracted from the doctoral dissertation, with the author's professors' guidance and advice. We want to thank everyone who helped us with this study.

References

1. Müller S, Meier H E, Gerke M, Mutz M. Public support for athlete activism in Germany: A survey experiment. *International Review for the Sociology of Sport*, 2024; 59(3): 321-342. DOI: <https://doi.org/10.1177/10126902231202193>.
2. Parrott S. This Is Sports Story... This Is a Life Story: Elite Athletes and Myths About Mental Illness in Sport. *International Journal of Sport Communication*, 2023; 16(4): 423-434. DOI: 10.1123/ijsc.2023-0075.

شناسایی و طراحی فرآیند اسطورگی تا ثبات اسطورگی در ورزشکاران

مینا کمال زارع^۱، محسن باقریان فرح‌آبادی^۲، علی اصغر دورودیان^۳، حبیب هنری^۴

۱. دانشجوی دکترای گروه مدیریت ورزشی، واحد تهران شمال، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.
۲. گروه علوم ورزشی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.
۳. گروه مدیریت ورزشی، واحد تهران شمال، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.
۴. استاد گروه مدیریت و برنامه ریزی تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران.

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۳/۲۰

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۱۲/۲۰

چکیده

هدف: تحقیق حاضر با هدف شناسایی و طراحی فرآیند اسطورگی تا ثبات اسطورگی در ورزشکاران انجام گرفت.

روش شناسایی: روش تحقیق حاضر آمیخته بود. نمونه آماری بخش کیفی شامل متخصصان آگاه به موضوع تحقیق بودند. به منظور شناسایی مشارکت کنندگان در پژوهش از روش نمونه‌گیری گلوله‌برفی استفاده گردید. نمونه‌گیری تا رسیدن به اشباع نظری ادامه یافت و در نهایت تعداد ۱۹ نفر به‌عنوان نمونه در بخش کیفی مشخص گردیدند. همچنین جامعه آماری تحقیق حاضر در بخش کمی شامل مربیان، معلمان، خانواده‌ها، ورزشکاران، هواداران و عموم مردم مرتبط با پژوهش بود. با توجه به فرمول کوکران در شرایط نامشخص بودن تعداد حجم جامعه تعداد ۳۸۴ نفر به‌عنوان نمونه تحقیق مشخص شدند که در نهایت پس از پخش و جمع‌آوری پرسشنامه‌های تحقیق، تعداد ۳۶۰ پرسشنامه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. ابزار جمع‌آوری داده‌ها در تحقیق حاضر شامل پرسشنامه محقق ساخته می‌باشد. به‌منظور تجزیه و تحلیل داده‌های تحقیق حاضر از کدگذاری و همچنین آزمون معادلات ساختاری استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج تحقیق نشان داد که فرآیند ظهور اسطورگی تا ثبات اسطورگی مؤلفه‌هایی از جمله نگهداشت، نمادسازی، تثبیت اسطورگی، اسطوره زنده، اسطوره فوت‌شده، تخریب، تردید و پایان اسطورگی وجود دارد که با توجه به روابط مشخص گردید که نگهداشت بر نمادسازی تأثیر معناداری به میزان ۰/۸۸۶ دارد و نمادسازی بر تثبیت اسطورگی تأثیر معناداری به میزان ۰/۸۹۶ دارد. نتایج تحقیق نشان داد که تثبیت اسطورگی بر اسطوره زنده تأثیر معناداری به میزان ۰/۹۳۹ دارد و تثبیت اسطورگی بر اسطوره فوت‌شده تأثیر معناداری به میزان ۰/۴۸۷ دارد.

نتیجه‌گیری: نتایج مطالعه نشان می‌دهد که فرآیند شکل‌گیری و تثبیت اسطوره در ورزشکاران به عناصر کلیدی مانند نگهداشت، نمادسازی و تثبیت وابسته است که تأثیر قابل توجهی بر پایداری اسطوره‌ها دارد. این نتایج می‌تواند راهنمایی کاربردی برای مدیران و مربیان در مدیریت فرهنگ و اسطوره‌های ورزشی باشد تا با بهره‌گیری از این مؤلفه‌ها، اسطوره‌ها را در مسیر توسعه و تداوم بهتر نگه دارند.

واژه‌های کلیدی: اسطورگی، تثبیت، ورزشکاران، الگوسازی.

به این مقاله این‌گونه استناد کنید:

کمال زارع مینا، باقریان فرح‌آبادی محسن، دورودیان علی اصغر، هنری حبیب. شناسایی و طراحی فرآیند اسطورگی تا ثبات اسطورگی در ورزشکاران. مدیریت منابع انسانی در ورزش. ۱۴۰۴؛ ۱۳(۱): ۱۲۵-۱۰۹. <https://doi.org/10.22044/shm.2025.15910.2729>

نویسنده مسئول: محسن باقریان فرح‌آبادی

Email: mohsen.bagherian1@iau.ac.ir

مقدمه

شناسایی و طراحی فرآیند پایداری اسطوره‌شناسی^۱ در ورزشکاران یک حوزه مطالعاتی نوظهور در ورزش است که به بررسی این موضوع می‌پردازد که چگونه باورها و چارچوب‌های احساسی ورزشکاران بر عملکرد و انعطاف‌پذیری آن‌ها تأثیر می‌گذارد و این عملکرد می‌تواند منجر به اسطوره‌گی و ثبات آن در میان ورزشکاران گردد (۱). با وجود پتانسیل قابل توجه حوزه اسطوره‌سازی در ورزش، روند پایداری و تثبیت اسطوره‌ها همواره مورد بحث و چالش قرار گرفته است. منتقدان بر این باورند که بیشتر تحلیل‌ها و بررسی‌ها، تمرکز بیش از حد بر عوامل روان‌شناختی فردی دارند، در حالی که تأثیرات اجتماعی و زمینه‌ای گسترده‌تر غالباً نادیده گرفته می‌شوند. این تمرکز محدود می‌تواند مانع از درک کامل و جامع پویایی‌های عملکرد و جایگاه اسطوره‌ها در جامعه ورزشی شود (۲). اسطوره‌گی در ورزش به فرآیند شکل‌گیری و تثبیت نمادها، باورها و داستان‌های مرتبط با شخصیت‌ها و رویدادهای ورزشی اطلاق می‌شود که نقش مهمی در هویت‌سازی، انگیزش و القای ارزش‌های فرهنگی دارد (۳). اسطوره‌شناسی، شاخه‌ای از مطالعات فرهنگی و نمادین است که به بررسی اصول، نمادها و معانی پنهان در قالب‌های داستانی و نمادین می‌پردازد و در فهم روند ساخت و تثبیت اسطوره‌های ورزشی نقش حیاتی ایفا می‌کند (۴). این مفاهیم، در کنار هم، مبنای علمی برای تحلیل فرآیندهای شکل‌گیری و استحکام اسطوره‌های ورزشکاران فراهم می‌نمایند (۵). به‌طور کلی، شناسایی و طراحی فرآیند پایداری اسطوره‌گی در ورزشکاران نشان‌دهنده تلاقی حیاتی روانشناسی و علوم ورزشی است. همان‌طور که محققان به بررسی رابطه پیچیده بین سیستم‌های اعتقادی، تنظیم هیجانی و نتایج عملکرد ادامه می‌دهند، این حوزه نویدبخش افزایش عملکرد ورزشی و ایجاد یک محیط حمایتی‌تر برای ورزشکاران در همه سطوح است (۶).

فرآیند تبدیل ورزشکاران به چهره‌های اسطوره‌ای پدیده‌ای پیچیده است که ارزش‌های فرهنگی، روایت‌های اجتماعی و تأثیر رسانه‌ها را منعکس می‌کند. این فرآیند که ریشه در سنت‌های باستانی دارد و با ظهور رسانه‌های جمعی و شبکه‌های اجتماعی تکامل یافته است، راه‌هایی را نشان می‌دهد که در آن ورزشکاران نماد آرمان‌های گسترده‌تری مانند استقامت، قهرمانی و عدالت اجتماعی می‌شوند (۷). به مانند برخی چهره‌ها مانند مایکل جردن و محمدعلی کلی^۲، ورزشکاران می‌توانند از ورزش خود فراتر رفته و به نمادهای فرهنگی تبدیل شوند، گفتگوهای اجتماعی را شکل دهند و بر ادراکات عمومی از طریق دستاوردهای ورزشی و روایت‌های شخصی خود تأثیر بگذارند (۲). زمینه تاریخی اسطوره‌سازی ورزشکاران نشان می‌دهد که چنین روایت‌هایی برای قرن‌ها وجود داشته‌اند که اغلب با سنت‌های مذهبی و فرهنگی درهم تنیده شده‌اند. از خاستگاه الهی بازی‌های المپیک گرفته تا داستان‌های قرون وسطایی ورزشکاران قهرمان، این داستان‌ها در خدمت ارتقای ورزشکاران به جایگاه نیمه الهی بوده و امیدها و آرزوهای جوامعشان را تجسم می‌دهند (۶). گفتگوی مداوم بین محبوبیت و اسطوره در دوومیدانی همچنان به شکل دادن به ارزش‌های فرهنگی و هویت‌های فردی ادامه می‌دهد و تأثیر عمیقی را که این روایت‌ها بر جامعه می‌گذارد نشان می‌دهد. همان‌طور که ورزشکاران نقش خود را هم به‌عنوان رقیب و هم به‌عنوان نماد فرهنگی انجام می‌دهند، بازتاب متقابل پویایی از دستاوردهای شخصی و انتظارات اجتماعی است که در طول زمان و جغرافیا طنین‌انداز می‌شود (۸). در عصر مدرن، تأثیر متقابل فرهنگ سلبریتی‌ها و رسانه‌های جمعی به‌طور قابل‌توجهی دیده شدن و تأثیر ورزشکاران را افزایش داده است و آن‌ها را قادر می‌سازد تا برندهای شخصی بسازند که با مخاطبان جهانی طنین‌انداز شده و ارزش‌ها و اعتقادات آن‌ها را منعکس کند (۱). علاوه بر این، ایجاد اسطوره‌ها در مورد ورزشکاران عمیقاً در داستان‌سرایی احساسی و تعامل رسانه‌ای ریشه دارد که باعث تقویت ارتباط با طرفداران و ایجاد محبوبیت می‌شود (۹). رویدادهای برجسته مانند المپیک نه تنها استعدادهای ورزشی را به نمایش می‌گذارد، بلکه سفرهای شخصی ورزشکاران را نیز برجسته می‌کند و روایتی را ایجاد می‌کند که مخاطبان را مجذوب خود می‌کند و وفاداری را ایجاد می‌کند. رسانه‌های اجتماعی این چشم‌انداز را بیشتر متحول کرده‌اند و به ورزشکاران اجازه می‌دهند رسانه‌های سنتی را دور بزنند و مستقیماً با طرفداران ارتباط برقرار کنند و در نتیجه نفوذ و دسترسی آن‌ها را افزایش دهند (۱۰). با این حال، این تکامل بدون بحث نیست، زیرا تجاری‌سازی ورزش سؤالات مهمی را در مورد اصالت، سلامت روانی و بازنمایی جنسیت در تصویر رسانه‌ای از ورزشکاران مطرح می‌کند (۱۱).

1. Mythology

2. Michael Jordan and Muhammad Ali Kelley

چارچوب نظری پیرامون فرآیند ثبات اسطوره‌شناسی در ورزشکاران ریشه در اصول و نظریه‌های روان‌شناختی مختلفی دارد که به انگیزه، عملکرد و تنظیم هیجانی می‌پردازند (۱۲). محور اصلی این چارچوب درک این موضوع است که انگیزه‌های ورزشکاران می‌تواند بر اساس عوامل مرتبط با ورزش و ثبات مادی نوسان داشته باشد و بر راحتی روانی و عملکرد کلی آن‌ها در تمرین و رقابت تأثیر بگذارد (۱۳). توجه به اسطوره‌گی و بهبود عملکرد ورزشکاران و ایجاد محبوبیت یکی از دغدغه‌های پژوهشگران می‌باشد (۱۴-۱۷).

تحقیقات نشان داده است که نوع مربیگری که یک ورزشکار دریافت می‌کند می‌تواند به‌طور قابل توجهی بر انگیزه و نتایج عملکرد آن‌ها تأثیر بگذارد. مربیانی که رویکرد ورزش‌محور^۱ را اتخاذ می‌کنند، احتمالاً محیطی حمایتی ایجاد می‌کنند که انگیزه درونی را در بین بازیکنان تقویت می‌کند (۱۸). چنین مربیانی، تسلط بر مهارت و پیشرفت شخصی را بر پیروزی صرف اولویت می‌دهند که منجر به جوی با تأکید بر مهارت در تیم می‌شود. در مقابل، مربیان خودمحور^۲ ممکن است ورزشکاران را به تمرکز بر برنده شدن سوق دهند که اغلب منجر به انگیزه بیرونی مرتبط با اعتبار خارجی می‌شود (۴). این تمایز در سبک‌های مربیگری، تأثیرات متفاوت بر چارچوب ذهنی و ثبات اسطوره‌شناسی یک ورزشکار را نشان می‌دهد (۱۹).

در دنیای ورزش، افراد خاصی پافراتر از مرزهای قهرمانی می‌گذارند و به اسطوره‌هایی تبدیل می‌شوند که نه تنها در عرصه ورزشی، بلکه در فرهنگ، جامعه و تاریخ نیز نفوذ دارند (۲۰). با این حال، فرآیند تبدیل اسطوره‌ها به شخصیت‌های اثبات شده یک پدیده پیچیده و چند وجهی است که نیاز به بررسی دقیق دارد (۲۱). در حوزه اسطوره‌سازی ورزشی، پژوهش‌های متعددی در سطح بین‌المللی انجام شده است که نقش اسطوره‌ها در شکل‌گیری هویت نخبگان ورزشی و تأثیر آن بر انگیزش و عملکرد ورزشکاران را بررسی می‌کنند (۲۲). مطالعه‌ای توسط لوشا^۳ و همکاران (۲۰۲۲) نشان داد که فرآیندهای اسطوره‌گی نقش مهمی در تثبیت جایگاه قهرمانان ورزشی در فرهنگ عمومی دارند و می‌توانند بر جهت‌گیری‌های روانی و رفتاری ورزشکاران تأثیرگذار باشند (۲۳). همچنین، تحقیقات دیگر نظیر ایسن و تورنر^۴ (۱۹۹۲) بر اهمیت شکل‌گیری و تقویت اسطوره‌ها از طریق روایت‌ها و نمادهای فرهنگی تأکید دارند و نشان می‌دهند که پایداری اسطوره‌ها، نیازمند فرآیندهای منظم و طراحی شده است. این پژوهش‌ها نشان می‌دهند که درک صحیح و علمی فرآیندهای اسطوره‌سازی، می‌تواند در توسعه استراتژی‌های موثر برای تثبیت و حفظ این اسطوره‌ها در سطوح مختلف ورزش و جامعه کمک‌کننده باشد (۲۴). اسوان^۵ و همکاران (۲۰۱۵) بر نقش روایت‌های فرهنگی و نمادها در شکل‌گیری شخصیت‌های ورزشی تأکید دارد و معتقد است که این اسطوره‌ها، بیش از حد تصور، بر هویت فردی و جمعی اثرگذارند (۱۷). همچنین، تحقیقات اسچمید^۶ و همکاران (۲۰۲۳) نشان می‌دهد که روندهای ساخت و ثبات اسطوره‌ها نیازمند طراحی استراتژیک و برنامه‌ریزی شده است که بتواند این نمادها را در ذهن عمومی تثبیت کند. این پژوهش‌ها تأکید می‌کنند که شناخت صحیح و علمی مراحل مختلف فرآیند اسطوره‌سازی، می‌تواند در تبیین بهتر پدیده‌های ورزشی و فرهنگی نقش مؤثری داشته باشد (۱۵). همچنین، لمز و باکر^۷ (۲۰۱۵) بر اهمیت روایت‌های نمادین در تثبیت جایگاه قهرمانان ورزشی تأکید می‌کند که این رویکردها نقش کلیدی در نگهداری و تقویت اسطوره‌ها دارد (۹). پژوهش‌های مذکور نشان می‌دهند که فرآیندهای ساخت و تثبیت اسطوره‌گی در ورزش، نیازمند یک رویکرد جامع و کاربردی است که بتواند به درک عمیق‌تر از پویایی‌های فرهنگی، روان‌شناختی و اجتماعی بپردازد. این مطالعه به دنبال بررسی مراحل مختلفی است که یک ورزشکار پس از تبدیل به اسطوره طی می‌کند تا اعتبار و هویت خود را در نظر تماشاگران و جامعه تثبیت کند. همچنین این تحقیق به تحلیل عوامل مؤثر در این فرآیند، از جمله دستاوردهای ورزشی، ویژگی‌های شخصیتی، رفتار اجتماعی و تغییرات فرهنگی می‌پردازد. درک فرایند اثبات هویت اسطوره‌ای ورزشکاران نه تنها به غنای ادبیات مربوط به ورزش و جامعه کمک می‌کند، بلکه می‌تواند برای ورزشکاران، سازمان‌های ورزشی و رسانه‌ها به‌عنوان

1. Sports-oriented approach
2. Self-centered coaches
3. Lashua
4. Eisen and Turner
5. Swann
6. Schmid
7. Lemez and Baker

راهنمایی برای مدیریت برند و ارتباطات مؤثرتر عمل کند. این پژوهش به تبیین روشن‌تری از تعاملات پیچیده‌ای که موجب شکل‌گیری و تداعی اسطوره‌ها در ذهن عموم می‌شود، منجر خواهد شد و می‌تواند به نسل جدید ورزشکاران در راستای تحقق بخشیدن به ظرفیت‌های بالقوه‌شان ترغیب کند. بررسی دقیق‌تر اینکه چگونه و به چه طریق ورزشکاران به‌عنوان اسطوره‌ها در ذهن‌های عمومی پایدار می‌شوند، می‌تواند به درک بهتری از پدیده‌های اجتماعی کمک کند. اسطوره‌های ورزشی عموماً تأثیرات عمیقی بر فرهنگ و رفتار اجتماعی دارند. این تحقیق می‌تواند زمینه‌ساز شناخت بهتر این تأثیرات و تأثیرات متقابل بر نسل‌های مختلف شود. شناخت عواملی که موجب می‌شود یک ورزشکار به شخصیت‌های پایدار تبدیل شود، به سازمان‌ها و برندها راهنمایی می‌کند که چگونه از این عوامل برای ایجاد ارتباط مؤثرتر با مخاطبان بهره‌برداری کنند. شناخت عوامل مؤثر در تثبیت شخصیت‌های ورزشی، راهنمایی برای سازمان‌ها و برندها است تا بتوانند با بهره‌گیری از این عوامل، ارتباط مؤثرتری با مخاطبان برقرار کنند. این تحقیق می‌تواند به ورزشکاران جوان کمک نماید تا با یادگیری از تجربیات و نتایج تحقیقات، در مسیر موفقیت و اسطوره‌سازی خود گام بردارند و به این ترتیب از توانمندی و تصویر برند خود بهتر استفاده کنند. درک عمیق‌تر نقش اسطوره‌ها در فرهنگ عمومی می‌تواند به تدوین برنامه‌های فرهنگی و ورزشی مؤثرتر کمک کند و به توسعه نهادهای اجتماعی و فرهنگی کمک نماید. با بررسی چگونگی پوشش رسانه‌ای و تأثیر آن در ایجاد و حفظ اعتبار یک ورزشکار به‌عنوان اسطوره، می‌توان درک بهتری از اخلاق و مسئولیت‌های رسانه‌ها به دست آورد. این تحقیق می‌تواند به بررسی انتقادی از اسطوره‌های ورزشی بپردازد و چرخش‌ها و تغییراتی که در طول زمان به‌وجود می‌آید را تحلیل کند که می‌تواند منجر به آزمایش مفاهیم فرهنگی و اجتماعی جدید گردد. اهمیت این موضوع در جوامع مختلف نیازمند تحلیل رفتارهای اجتماعی و شخصیتی ورزشکاران است که می‌تواند به درک عمیق‌تری از چگونگی ایجاد و حفظ اسطوره‌ها منجر شود. این مسئله باعث شده است تا تحقیق حاضر باهدف شناسایی و طراحی فرایند اسطورگی تا ثبات اسطورگی در ورزشکاران طراحی و اجرا گردد.

روش‌شناسی

پژوهش حاضر از لحاظ هدف کاربردی، از نظر شیوه گردآوری داده‌ها به‌صورت آمیخته بود. روش کیفی مورد استفاده در تحقیق حاضر از نوع نظریه داده بنیاد و استفاده از رویکرد گلیزر بود. ابزار مورد استفاده در این پژوهش شامل مصاحبه نیمه ساختاریافته و پرسشنامه محقق ساخته بود. خروجی مصاحبه‌های تحقیق منجر به شکل‌گیری پرسشنامه محقق ساخته‌ای شد که دارای ۴۸ سؤال بود. سؤالات این پرسشنامه به‌صورت طیف ۵ ارزشی لیکرت (از خیلی کم، صفر تا خیلی زیاد چهار) طراحی گردید.

برای بررسی روایی بخش کیفی از قابلیت باورپذیری (اعتبار)، انتقال‌پذیری و تأییدپذیری استفاده گردید. بدین منظور محقق جهت بررسی قابلیت باورپذیری از تأیید فرایند پژوهش توسط هفت متخصص آگاه به موضوع پژوهش و همچنین استفاده از دو کدگذار جهت کدگذاری چند نمونه مصاحبه جهت کسب اطمینان از یکسانی دیدگاه کدگذاران استفاده گردید. همچنین جهت بررسی انتقال‌پذیری از نظرات سه متخصص مدیریت ورزشی که در پژوهش مشارکت نداشتند در مورد یافته‌های پژوهش مورد مشورت قرار گرفتند. همچنین جهت بررسی قابلیت تأییدپذیری از ثبت و ضبط تمامی مصاحبه‌ها و بررسی آنان در زمان‌های مورد نیاز استفاده گردید. همچنین جهت بررسی روایی بخش کمی از بررسی نظرات خبرگان و جهت بررسی پایایی پرسشنامه از ضریب آلفای کرونباخ استفاده گردید ($\alpha = 0.84$ آلفای کرونباخ).

جامعه پژوهش حاضر در بخش کیفی شامل خبرگان آگاه به موضوع پژوهش (خبرگان و اساتید، ورزشکاران، مربیان، معلمان تربیت بدنی، مدیران باشگاه‌ها و مدیران ورزشی باشگاه‌ها بود. معیارهای ورود خبرگان بخش کیفی تحقیق در سه بخش شامل تحصیلات (دارا بودن مدرک تحصیلی حداقل کارشناسی ارشد)، سوابق شغلی (دارا بودن حداقل ۱۰ سال سابقه شغلی در حوزه ورزشی) و سوابق پژوهشی (دارا بودن حداقل ۵ مقاله علمی در حوزه مورد مطالعه) بود. دارا بودن دو معیار از سه معیار فوق منجر به تأیید شرایط آگاهی مشارکت کنندگان به موضوع پژوهش خواهد بود. به‌منظور شناسایی نمونه‌های بخش کیفی از روش نمونه‌گیری گلوله برفی استفاده شد. در این پژوهش با توجه به هدف مطالعه، شرکت کنندگان بخش کیفی بر اساس نمونه‌گیری هدفمند از بین افراد آگاه به موضوع پژوهش انتخاب شدند. پنج معیار برای انتخاب شرکت کنندگان در تحقیق شناسایی شد که عبارت بودند از، ۱. کلیدی بودن، آیا افراد شناسایی شده به‌صورت کامل با

موضوع آشنا هستند؟ ۲. شناسایی شده توسط سایرین، آیا افرادی که برای مصاحبه انتخاب شده‌اند از سوی ذینفعان به‌عنوان خبرگان، در نظر گرفته می‌شوند؟ ۳. فهم نظری موضوع، آیا این افراد درک درستی از موضوع پژوهش دارند؟ ۴. تنوع، آیا مصاحبه‌شوندگان، از گروه‌های مختلف (افراد علمی و تجربی) انتخاب شده‌اند؟ ۵. موافقت با مشارکت، آیا افراد منتخب، انگیزه مناسبی برای مشارکت در تحقیق داشتند؟ فرایند گزینش مشارکت کنندگان ادامه پیدا کرد تا هنگامی که در جریان کسب اطلاعات، هیچ داده جدیدی پدیدار نشد و به عبارتی داده‌ها در ۱۷ مصاحبه به اشباع رسیدند و ادامه مصاحبه صرفاً برای اطمینان از یافته‌ها انجام شد. در این پژوهش ۱۹ مصاحبه با ۱۹ نفر انجام پذیرفته است. جامعه آماری تحقیق حاضر در بخش کمی شامل مربیان، معلمان تربیت بدنی، خانواده‌ها، ورزشکاران، هواداران و عموم مردم مرتبط با پژوهش بود که با توجه به فرمول کوکران در شرایط نامشخص بودن تعداد حجم جامعه تعداد ۳۸۴ نفر به‌عنوان نمونه تحقیق مشخص شدند که در نهایت پس از پخش و جمع‌آوری پرسشنامه‌های تحقیق، تعداد ۳۶۰ پرسشنامه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. میزان نرخ بازگشت پرسشنامه‌ها ۹۳/۷۵ درصد بود. پرسشنامه‌های تحقیق از طریق فضای مجازی و ارسال لینک تکمیل فرم آنلاین پرسشنامه در شهر تهران جمع‌آوری شد. داده‌های کیفی پژوهش از طریق فرایند کدگذاری، تحلیل شد. مراحل تحلیل داده‌ها از طریق کدگذاری باز، کدگذاری انتخابی و کدگذاری نظری انجام و به‌عرضه پارادایم منطقی یا تصویر تجسمی از نظریه در حال تکوین پایان یافت. همچنین داده‌های کمی با روش معادلات ساختاری انجام گردید. کلیه روند تجزیه و تحلیل داده‌های تحقیق حاضر در نرم‌افزارهای اسپس اس اس ۱ نسخه ۲۰، پی‌ال‌اس ۲ نسخه ۳ و مکس کیو‌دا ۳ نسخه ۲۰۲۰ انجام گردید.

یافته‌ها

جدول ۱، ویژگی‌های جمعیت‌شناختی مشارکت‌کنندگان بخش کیفی را نشان می‌دهد.

جدول ۱. ویژگی‌های جمعیت‌شناختی مشارکت‌کنندگان بخش کیفی

Table 1. Demographic characteristics of the qualitative section samples

مصاحبه‌شوندگان	جنسیت	سن	تحصیلات	سمت
P1	مرد	۵۰-۶۰	دکتری	مسئول در فدراسیون فوتبال و مدیرعامل باشگاه‌های فوتبال
P2	مرد	۴۰-۵۰	دکتری	سرمربی تیم ملی کشتی
P3	مرد	۴۰-۵۰	دکتری	مربی تیم ملی کشتی و مدرس دانشگاه
P4	زن	۴۰-۵۰	دکتری	مربی تیم ملی تنیس روی میز عمان و مدرس دانشگاه
P5	مرد	۳۰-۴۰	دکتری	فدراسیون بسکتبال مدرس دانشگاه
P6	مرد	۵۰-۶۰	دکتری	مدرس دانشگاه
P7	مرد	۳۰-۴۰	دکتری	سرمربی تیم ملی تکواندو پاکستان و قهرمان جهان
P8	مرد	۴۰-۵۰	دکتری	مسئول در وزارت ورزش و جوانان
P9	مرد	۴۰-۵۰	کارشناسی ارشد	مربی تیم ملی کشتی و قهرمان جهان
P10	مرد	۴۰-۵۰	کارشناسی ارشد	سرمربی تیم ملی کشتی
P11	مرد	۳۰-۴۰	کارشناسی ارشد	فوتبالیست
P12	مرد	۴۰-۵۰	کارشناسی ارشد	رئیس فدراسیون و کشتی‌گیر
P13	مرد	۵۰-۶۰	کارشناسی ارشد	سرمربی تیم ملی تکواندو
P14	مرد	۵۰-۶۰	کارشناسی ارشد	مربی جودو (معلم)
P15	مرد	۴۰-۵۰	کارشناسی ارشد	مربی تیم ملی کشتی
P16	مرد	۴۰-۳۰	کارشناسی ارشد	فوتبالیست و مسئول در باشگاه‌های فوتبال
P17	زن	۴۰-۵۰	کارشناسی ارشد	مسئول در فدراسیون تکواندو (معلم)
P18	مرد	۵۰-۶۰	کارشناسی ارشد	مسئول در فدراسیون فوتبال و مدیرعامل باشگاه‌های فوتبال
P19	مرد	۳۰-۴۰	کارشناسی ارشد	خبرنگار حوزه ورزش

1. SPSS
2. PLS
3. Maxqda

نتایج تحقیق حاضر در خصوص یافته‌های توصیفی مربوط به جنسیت شرکت‌کنندگان بخش کمی نشان داد که ۶۴/۷ درصد شرکت‌کنندگان بخش کمی مردان و ۳۵/۳ درصد شرکت‌کنندگان بخش کمی را زنان تشکیل دادند. نتایج تحقیق حاضر در خصوص یافته‌های توصیفی مربوط به سطح تحصیلات شرکت‌کنندگان بخش کمی نشان داد که افراد با سطح تحصیلات کارشناسی ارشد با ۱۳۱ فراوانی بیشترین فراوانی را دارا بودند. نتایج در خصوص یافته‌های توصیفی مربوط به سطح تحصیلات در بخش کمی نشان داد که افراد با سابقه شغلی بالای ۱۰ سال با ۱۲۳ فراوانی بیشترین آمار را دارا بودند. در پژوهش حاضر، محقق با استفاده از شیوه گلیزر مفاهیم را به‌عنوان واحد تحلیل در سطوح متن مصاحبه مورد توجه و تمرکز قرار داده و با تفکیک متن مصاحبه به عناصر دارای پیام در مدخل سطور و پاراگراف‌ها تلاش نمود تا کدهای باز استخراج گردند و در نهایت تعداد ۴۸ مفهوم استخراج گردید. در مرحله کدگذاری محوری، در ابتدا مقوله اصلی پژوهش تعیین شده و در نهایت سایر مقوله‌ها دسته‌بندی شدند. در طول روند کدگذاری انتخابی و حتی در فرایند تلفیق، محقق متن مصاحبه‌های انجام شده را چندین بار مورد بازبینی قرار داده و عبارات و ایده‌هایی را که بیانگر روابط بین مقوله‌های اصلی و فرعی بودند را مورد توجه قرار داد. بر همین اساس، روابط بین مقوله‌ها و طراحی فرایند اسطوره‌گی تا ثبات اسطوره‌گی در ورزشکاران شکل گرفت و نهایتاً با استفاده از نمودار، یکپارچه‌سازی نظریه صورت پذیرفت. جدول شماره ۲ نتایج مربوط به این کدها را نشان می‌دهد.

جدول ۲. نتایج کدگذاری باز

Table 2. Open coding results

ردیف	کدهای استخراجی	فراوانی	مقدار آنتروپی	ضریب اهمیت
۱	کشف ضعف‌های فردی	۸	۰/۷۵۴۱۹۰	۰/۰۸۳۵۱۸
۲	اشراف بر قوت‌ها	۹	۰/۸۰۵۱۷۹	۰/۰۹۱۴۷۸۱
۳	مدیریت حضور	۹	۰/۸۰۵۱۷۹	۰/۰۹۱۴۷۸۱
۴	گفتار کنترل شده	۸	۰/۷۵۴۱۹۰	۰/۰۸۳۵۱۸
۵	رفتار عام پسندانه	۸	۰/۷۵۴۱۹۰	۰/۰۸۳۵۱۸
۶	عدم گروه‌گرایی	۷	۰/۶۲۴۱۸۸	۰/۰۷۴۱۶۳
۷	کشف روابط ذهنی	۷	۰/۶۲۴۱۸۸	۰/۰۷۴۱۶۳
۸	بخاطر سپاری مفهوم	۹	۰/۸۰۵۱۷۹	۰/۰۹۱۴۷۸۱
۹	نمادآفرینی	۹	۰/۸۰۵۱۷۹	۰/۰۹۱۴۷۸۱
۱۰	هویت اسمی	۷	۰/۶۲۴۱۸۸	۰/۰۷۴۱۶۳
۱۱	بازنمایی ارزش‌های اجتماعی	۷	۰/۶۲۴۱۸۸	۰/۰۷۴۱۶۳
۱۲	قومیت شناسی	۸	۰/۷۵۴۱۹۰	۰/۰۸۳۵۱۸
۱۳	اشراف بر روندهای سیاسی	۹	۰/۸۰۵۱۷۹	۰/۰۹۱۴۷۸۱
۱۴	آگاهی از گلوگاه‌های اجتماعی	۹	۰/۸۰۵۱۷۹	۰/۰۹۱۴۷۸۱
۱۵	تغییرپذیری هوشمندانه	۸	۰/۷۵۴۱۹۰	۰/۰۸۳۵۱۸
۱۶	تعالی شناختی	۸	۰/۷۵۴۱۹۰	۰/۰۸۳۵۱۸
۱۷	برساخته اجتماعی	۷	۰/۶۲۴۱۸۸	۰/۰۷۴۱۶۳
۱۸	حماسه‌آفرین	۷	۰/۶۲۴۱۸۸	۰/۰۷۴۱۶۳
۱۹	باورساز	۹	۰/۸۰۵۱۷۹	۰/۰۹۱۴۷۸۱
۲۰	داستان‌سرایی	۹	۰/۸۰۵۱۷۹	۰/۰۹۱۴۷۸۱
۲۱	ارتباط با عقاید	۷	۰/۶۲۴۱۸۸	۰/۰۷۴۱۶۳
۲۲	افسانه	۷	۰/۶۲۴۱۸۸	۰/۰۷۴۱۶۳
۲۳	ادعا کم‌کاری	۷	۰/۶۲۴۱۸۸	۰/۰۷۴۱۶۳
۲۴	افت عملکرد	۷	۰/۶۲۴۱۸۸	۰/۰۷۴۱۶۳
۲۵	تنش با مربی	۶	۰/۵۲۴۱۷۷	۰/۰۶۲۹۲۵
۲۶	تنش با باشگاه	۷	۰/۶۲۴۱۸۸	۰/۰۷۴۱۶۳
۲۷	تنش باهم تیمی‌ها	۱۱	۰/۸۷۴۱۸۰	۰/۰۹۵۱۵۸

ردیف	کدهای استخراجی	فراوانی	مقدار آنتروپی	ضریب اهمیت
۲۸	ادعا سوگیری سیاسی	۱۰	۰/۸۴۱۷۹۳	۰/۰۹۳۵۱۴۷
۲۹	انتشار تصاویر	۷	۰/۶۲۴۱۸۸	۰/۰۷۴۱۶۳
۳۰	انتشار دارایی‌ها	۱۲	۰/۹۲۵۴۷۱	۰/۱۱۰۱۲۵
۳۱	انتشار جرائم	۸	۰/۷۵۴۱۹۰	۰/۰۸۳۵۱۸
۳۲	انتشار اخبار واقعی ضداجتماعی	۸	۰/۷۵۴۱۹۰	۰/۰۸۳۵۱۸
۳۳	انتشار اخبار غیرواقعی ضداجتماعی	۹	۰/۸۰۵۱۷۹	۰/۰۹۱۴۷۸۱
۳۴	شبیه ورزشی	۹	۰/۸۰۵۱۷۹	۰/۰۹۱۴۷۸۱
۳۵	ایجاد مرددی اجتماعی	۷	۰/۶۲۴۱۸۸	۰/۰۷۴۱۶۳
۳۶	تخریب رسانه‌ای	۷	۰/۶۲۴۱۸۸	۰/۰۷۴۱۶۳
۳۷	شواهد واقعی غیرورزشی	۶	۰/۵۲۴۱۷۷	۰/۰۶۲۹۲۵
۳۸	شواهد واقعی غیرهنجاری	۷	۰/۶۲۴۱۸۸	۰/۰۷۴۱۶۳
۳۹	بدبینی اجتماعی	۱۱	۰/۸۷۴۱۸۰	۰/۰۹۵۱۵۸
۴۰	کم‌رنگی	۱۰	۰/۸۴۱۷۹۳	۰/۰۹۳۵۱۴۷
۴۱	رفع نشانه‌ها	۷	۰/۶۲۴۱۸۸	۰/۰۷۴۱۶۳
۴۲	نبود مخاطب	۱۲	۰/۹۲۵۴۷۱	۰/۱۱۰۱۲۵
۴۳	عدم حمایت مربی	۸	۰/۷۵۴۱۹۰	۰/۰۸۳۵۱۸
۴۴	عدم حمایت باشگاه	۸	۰/۷۵۴۱۹۰	۰/۰۸۳۵۱۸
۴۵	عدم حمایت بازیکنان	۹	۰/۸۰۵۱۷۹	۰/۰۹۱۴۷۸۱
۴۶	نبود نهاد حمایت‌گر	۹	۰/۸۰۵۱۷۹	۰/۰۹۱۴۷۸۱
۴۷	فراموشی مهارت‌ها	۷	۰/۶۲۴۱۸۸	۰/۰۷۴۱۶۳
۴۸	عدم تمرکز رسانه‌ای بر موفقیت‌ها	۱۱	۰/۸۷۴۱۸۰	۰/۰۹۵۱۵۸

پس از انجام مصاحبه‌های تحقیق تعداد ۴۸ کد به صورت کلی مشخص گردید. جدول شماره ۳ نتایج مربوط به بخش کیفی را به نمایش گذاشته است.

جدول ۳. کدگذاری بخش کیفی

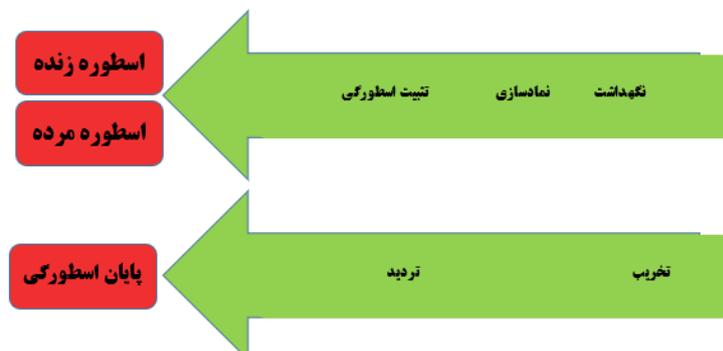
Table 3. Coding of the qualitative section

مقوله‌ها	کدهای باز
نگهداشت	کشف ضعف‌های فردی
	اشراف بر قوت‌ها
	مدیریت حضور
	گفتار کنترل شده
	رفتار عام پسندانه
	عدم گروه‌گرایی
نمادسازی	کشف روابط ذهنی
	بخاطر سپاری مفهوم
	نمادآفرینی
	هویت اسمی
	بازنمایی ارزش‌های اجتماعی
	قومیت‌شناسی
تثبیت اسطوره‌گی	اشراف بر روندهای سیاسی
	آگاهی از گلوگاه‌های اجتماعی
	تغییرپذیری هوشمندانه
	تعالی شناختی

مقوله‌ها	کدهای باز
اسطوره زنده	برساخته اجتماعی
	حماسه‌آفرین
	باورساز
اسطوره فوت‌شده	داستان‌سرایی
	ارتباط با عقاید
	افسانه
تخریب	ادعا کم‌کاری
	افت عملکرد
	تنش با مربی
	تنش با باشگاه
تخریب فردی	تنش باهم تیمی‌ها
	ادعا سوگیری سیاسی
	انتشار تصاویر
	انتشار دارایی‌ها
	انتشار جرائم
	انتشار اخبار واقعی ضداجتماعی
تردید	انتشار اخبار غیرواقعی ضداجتماعی
	شبهه ورزشی
	ایجاد مردودی اجتماعی
	تخریب رسانه‌ای
	شواهد واقعی غیرورزشی
	شواهد واقعی غیرهنجاری
پایان اسطوره‌گی	بدبینی اجتماعی
	کم‌رنگی
	رفع نشانه‌ها
	نبود مخاطب
	عدم حمایت مربی
	عدم حمایت باشگاه
	عدم حمایت بازیکنان
	نبود نهاد حمایت‌گر
	فراموشی مهارت‌ها
	عدم تمرکز رسانه‌ای بر موفقیت‌ها

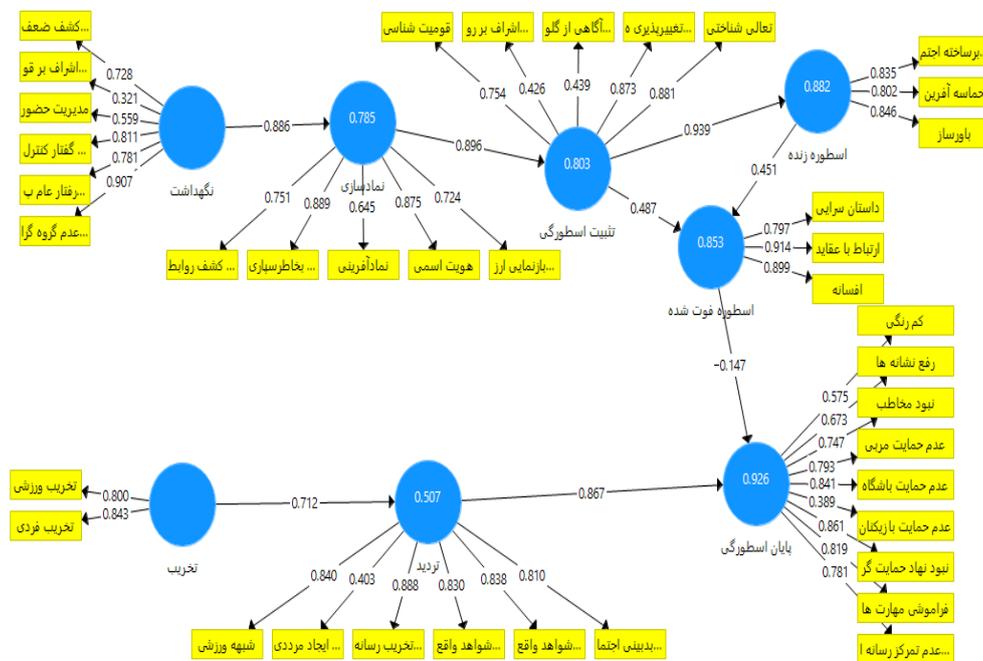
با توجه به نتایج بخش کیفی، مدل مفهومی تحقیق شکل گرفت. شکل شماره ۱ مدل مفهومی تحقیق را نشان می‌دهد.

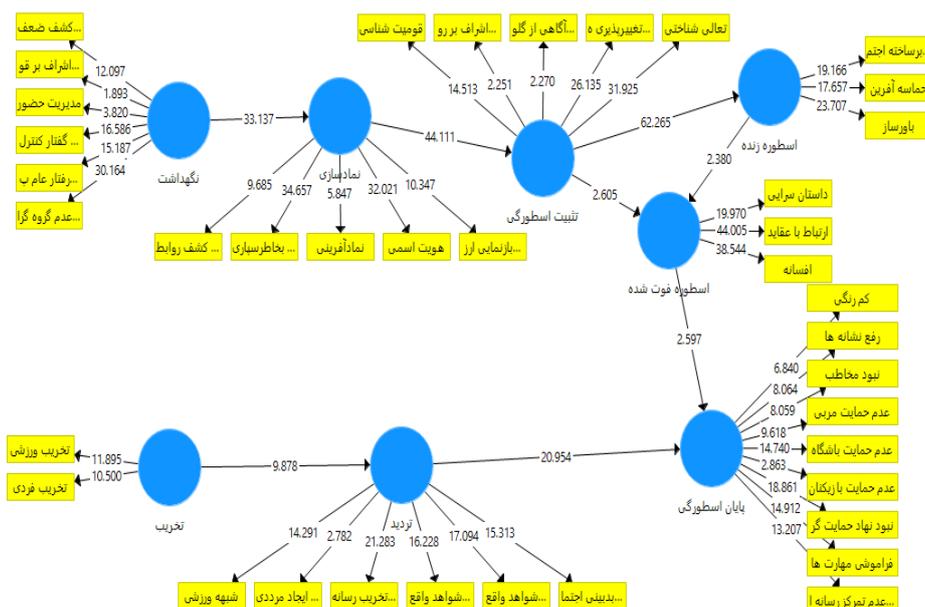
شکل ۱. مدل مفهومی تحقیق

Figure 1. Conceptual research model

مطابق با نتایج کدگذاری محوری کدهای استخراج شده در ۸ دسته شامل نگهداشت، نمادسازی، تثبیت اسطوره‌گی، اسطوره زنده، اسطوره فوت شده، تخریب، تردید و پایان اسطوره‌گی تقسیم‌بندی گردید. به منظور بررسی مدل تحقیق در بخش کمی، از روش معادلات ساختاری استفاده گردید. نتایج آزمون کولموگروف - اسمیرنوف نشان داد که توزیع داده‌های تحقیق طبیعی نمی‌باشد. لذا در ادامه جهت آزمون مدل از نرم‌افزار پی‌ال‌اس استفاده شد. شکل شماره ۲ مدل تحقیق در حالت ساختاری و شکل شماره ۳ مدل تحقیق را حالت ضرایب تی را نشان می‌دهد.

شکل ۲. مدل اندازه‌گیری پژوهش
Figure 2. Research measurement model

شکل ۳. مدل ساختاری پژوهش
Figure 3. Structural research model

نتایج تحقیق نشان داد که نگهداشت بر نمادسازی تأثیر معناداری به میزان ۰/۸۸۶ دارد و نمادسازی بر تثبیت اسطوره‌گی تأثیر معناداری به میزان ۰/۸۹۶ دارد. نتایج تحقیق نشان داد که تثبیت اسطوره‌گی بر اسطوره زنده تأثیر معناداری به میزان ۰/۹۳۹ دارد و تثبیت اسطوره‌گی بر اسطوره فوت‌شده تأثیر معناداری به میزان ۰/۴۸۷ دارد. نتایج تحقیق نشان داد که تخریب بر تردید تأثیر معناداری به میزان ۰/۷۱۲ دارد و تردید بر پایان اسطوره‌گی تأثیر معناداری به میزان ۰/۸۶۷ دارد. نتایج تحقیق نشان داد که اسطوره زنده بر اسطوره فوت‌شده تأثیر معناداری به میزان ۰/۴۵۱ دارد و اسطوره فوت‌شده بر پایان اسطوره‌گی تأثیر معناداری به میزان ۰/۱۴۷- دارد.

جدول ۴. خلاصه مدل فرایند اسطوره‌گی تا ثبات اسطوره‌گی

Table 4. Summary of the myth-to-myth process model

روابط	آماره تی	ضریب تأثیر
نگهداشت بر نمادسازی	۳۳/۱۳۷	۰/۸۸۶
نمادسازی بر تثبیت اسطوره‌گی	۴۴/۱۱۱	۰/۸۹۶
تثبیت اسطوره‌گی بر اسطوره زنده	۶۲/۲۶۵	۰/۹۳۹
تثبیت اسطوره‌گی بر اسطوره فوت‌شده	۲/۶۰۵	۰/۴۸۷
تخریب بر تردید	۹/۸۷۸	۰/۷۱۲
تردید بر پایان اسطوره‌گی	۲۰/۹۵۴	۰/۸۶۷
اسطوره زنده بر اسطوره فوت‌شده	۲/۳۸۰	۰/۴۵۱
اسطوره فوت‌شده بر پایان اسطوره‌گی	۲/۵۹۷	-۰/۱۴۷

جدول ۵ نتایج مربوط به شاخص‌های برازش مدل تحقیق را نشان می‌دهد.

جدول ۵. شاخص‌های برازش مدل فرایند اسطوره‌گی تا ثبات اسطوره‌گی

Table 5. Fit indices of the mythological process model to mythological stability

معیار	پایان اسطوره‌گی	تردید	تخریب	اسطوره فوت‌شده	اسطوره زنده	تثبیت اسطوره‌گی	نمادسازی	نگهداشت	
آلفای کرونباخ	۰/۹۰	۰/۸۰	۰/۸۱	۰/۷۸	۰/۸۸	۰/۹۱	۰/۸۹	۰/۸۸	
پایایی ترکیبی	۰/۹۲	۰/۸۵	۰/۸۶	۰/۸۶	۰/۹۰	۰/۹۴	۰/۹۲	۰/۸۷	
روایی همگرا	۰/۵۸	۰/۶۸	۰/۶۱	۰/۶۱	۰/۶۹	۰/۶۵	۰/۷۵	۰/۶۶	
MSV	۰/۳۹	۰/۴۱	۰/۳۶	۰/۳۳	۰/۳۳	۰/۳۷	۰/۳۸	۰/۳۳	
ASV	۰/۲۹	۰/۲۶	۰/۲۴	۰/۲۱	۰/۲۲	۰/۲۵	۰/۲۱	۰/۲۸	
SRMR	۰/۰۵۱	۰/۰۵۸	۰/۰۶۱	۰/۰۶۶	۰/۰۴۵	۰/۰۶۷	۰/۰۴۵	۰/۰۵۸	

بنابراین جدول ۵ مناسب بودن برازش مدل فرایند اسطوره‌گی تا ثبات اسطوره‌گی را نشان می‌دهد.

بحث و نتیجه‌گیری

در دنیای ورزش، افراد خاصی پرافتر از مرزهای قهرمانی می‌گذارند و به اسطوره‌هایی تبدیل می‌شوند که نه تنها در عرصه ورزشی، بلکه در فرهنگ، جامعه و تاریخ نیز نفوذ دارند. با این حال، فرآیند تبدیل اسطوره‌ها به شخصیت‌های اثبات شده یک پدیده پیچیده و چندوجهی است که نیاز به بررسی دقیق دارد. این مطالعه به دنبال بررسی مراحل مختلفی است که یک ورزشکار پس از تبدیل به اسطوره شدن طی می‌کند تا اعتبار و هویت خود را در نظر تماشاگران و جامعه تثبیت کند. با بررسی چگونگی پوشش رسانه‌ای و تأثیر آن در ایجاد و حفظ اعتبار یک ورزشکار به عنوان اسطوره، می‌توان درک بهتری از اخلاق و مسئولیت‌های رسانه‌ها به دست آورد. این تحقیق می‌تواند به بررسی انتقادی از اسطوره‌های ورزشی بپردازد و چرخش‌ها و تغییراتی که در طول زمان به وجود می‌آید را تحلیل کند که می‌تواند منجر به آزمایش مفاهیم فرهنگی و اجتماعی جدید گردد. اهمیت نهادینه بودن اسطوره‌ها در جوامع مختلف نیازمند تحلیل رفتارهای اجتماعی و شخصیتی

ورزشکاران است که می‌تواند به درک عمیق‌تری از چگونگی ایجاد و حفظ اسطوره‌ها منجر شود. این مسئله باعث شده است تا تحقیق حاضر باهدف شناسایی و طراحی فرایند اسطوره‌گی تا ثبات اسطوره‌گی در ورزشکاران طراحی و اجرا گردد.

در تحقیقات مختلفی به این نتیجه اشاره شده است. تحقیقات کونجر^۱ و همکاران (۲۰۱۹)، گورین^۲ (۲۰۱۷) و راسکونینها و کاردینال^۳ (۲۰۱۷) اشاره داشتند که نخبگی به‌واسطه عوامل ورزشی و غیرورزشی می‌تواند منجر به محبوبیت در میان ورزشکاران گردد (۲۲، ۲۵، ۲۶). در تفسیر این مسئله باید به این موارد اشاره کنیم که؛ فرآیند تبدیل شدن یک ورزشکار اسطوره این است که تحت تأثیر مجموعه‌ای از مؤلفه‌های کلیدی قرار گیرد که هر یک به‌نوبه خود نقش مهمی در شکل‌گیری، تثبیت و در نهایت، ممکن است منجر به تخریب یا پایان اسطوره‌سازی باشند (۲۶). حفظ هویت اسطوره‌ای فراتر از دستاوردهای ورزشی به عوامل متعددی بستگی دارد. تعاملات مداوم با هواداران، رسانه‌ها و جامعه به‌عنوان «نگهداشت» این شخصیت در ذهن عمومی عمل می‌کنند. ورزشکارانی که به‌طور مستمر در زندگی عمومی حضور دارند و نیازهای مخاطبان خود را در نظر می‌گیرند، ایمان به هویت اسطوره‌ای خود را تقویت می‌کنند. ایجاد نمادهای خاص حول شخصیت ورزشی و اقداماتی که وی انجام می‌دهد، موجب تثبیت جایگاه او به‌عنوان یک اسطوره می‌شود. این نمادها، به‌ویژه در بین هواداران، حس تعلق و ارتباط عاطفی ایجاد می‌کنند و ارتباطات عمیق‌تری را شکل می‌دهند. این مسئله در تحقیقات آنتونوسی^۴ و همکاران (۲۰۱۹) نیز به‌صورت جدی مدنظر قرار گرفته است (۱۴).

برای اینکه یک ورزشکار به‌عنوان یک اسطوره شناخته شود، باید به‌طور مداوم عملکردهایی فراتر از انتظار زنان و مردان عادی داشته باشد. این امر شامل پیروزی در رقابت‌ها، ایجاد رکوردهای جدید و قهرمانی در رویدادهای بزرگ است. هر موفقیت جدید، هویت اسطوره‌ای او را تثبیت می‌کند و موجب می‌شود که از او به‌عنوان الگویی برای دیگران یاد شود. هرچند در این خصوص شانس نیز می‌تواند تأثیرگذار باشد اما ورزشکار می‌تواند با رفتارهای ورزشی و غیرورزشی حرفه‌ای؛ شانس را تحت کنترل خود قرار دهد. اقبال یک عامل مهم و کلیدی در این خصوص مشخص شد که در تحقیقات لولاند^۵ (۲۰۱۶) نیز مدنظر بوده است (۲۷).

از طرفی تفاوت عمده‌ای بین اسطوره‌های زنده و کسانی که فوت کرده‌اند وجود دارد. اسطوره‌های زنده قادرند به‌صورت مستقیم بر تصورات عمومی تأثیر بگذارند و با رفتار و عملکرد خود جایگاه خود را حفظ کنند، درحالی‌که اسطوره‌های فوت‌شده معمولاً به خاطر یادها و داستان‌ها، در تاریخ فرهنگی جاودانه می‌شوند. این مسئله در تحقیق کروم^۶ و همکاران (۲۰۲۴) مورد توجه قرار گرفته بود (۲۸). این مؤلفه‌ها به دلایل متعددی ممکن است بر ثبات اسطوره‌ها تأثیر بگذارند. انحرافات اخلاقی، ناکامی‌ها یا افشاگری‌ها ممکن است به تخریب هویت اسطوره‌ای منجر شود (۲۸). این مساله همچنین در تحقیقات اوسموند^۷ (۲۰۱۱) و برومبرگ^۸ و همکاران (۲۰۲۱) اشاره شده است (۲۹،۳۰). تردید در درستی یا جدیت عملکردها و رفتارهای یک ورزشکار می‌تواند توجیه‌گر کاهش محبوبیت او و حتی پایان اسطوره‌سازی باشد. این پایان می‌تواند به دلایل گوناگون نظیر عدم عملکرد مناسب، تغییر جامعه و فرهنگ، یا ظهور شخصیت‌های جدید و قدرتمند به وقوع بپیوندد. به‌ویژه در عصر حاضر، جایی که رسانه‌های اجتماعی تأثیر به‌سزایی دارند، درک این‌که اسطوره‌ها چگونه ممکن است به پایان برسند، اهمیت ویژه‌ای پیدا می‌کند.

پژوهش حاضر به بررسی دقیق این مؤلفه‌ها و تأثیر آن‌ها بر فرایند اسطوره‌سازی و ثبات آن پرداخته است. درنهایت، درک عمیق این عوامل می‌تواند به بهبود مدیریت ورزشکاران و همچنین طراحی استراتژی‌های جایگزینی برای وفاداری‌سازی هواداران و ارتباطات اجتماعی کمک

1. Konjer
2. Geurin
3. Rasquinha and Cardinal
4. Antonucci
5. Loland
6. Krumm
7. Osmond
8. Bromberg

کند. شناخت این فرایندها نه تنها به غنای ادبیات ورزشی و اجتماعی کمک خواهد کرد، بلکه می‌تواند به ورزشکاران، مدیران و هواداران در تلاش برای درک و تجلی بی‌نظیر این پدیده‌های انسانی یاری رساند.

با توجه به نتایج تحقیق حاضر پیشنهاد می‌گردد تا با طراحی برنامه‌های آموزشی و فرهنگی و همچنین تربیت مربیان و مدیران ورزشی بر اساس مفاهیم و فرآیندهای اسطوره‌سازی، به منظور تقویت تصویری مثبت و پایدار از ورزشکاران و قهرمانان ورزشی، بستری در جهت ثبات اسطوره‌گی در ورزشکاران فراهم نمود. همچنین پیشنهاد می‌گردد تا با برنامه‌ریزی در حوزه تبلیغات و رسانه و همچنین بهره‌گیری از داستان‌ها و رویدادهای حماسی ورزشکاران در رسانه‌ها برای ایجاد و تقویت هویت‌های نمادین و ارتقاء حس غرور ملی و فرهنگی، بستری در جهت ثبات اسطوره‌گی در ورزشکاران فراهم نمود. پیشنهاد می‌گردد تا با توسعه استراتژی‌های فرهنگی و هویتی در ورزش‌های حرفه‌ای و همچنین بهره‌گیری از مدل ساختاری برای شناسایی و تقویت عوامل مؤثر در تثبیت اسطوره‌ها؛ بستری در جهت ثبات اسطوره‌گی در ورزشکاران فراهم نمود. با تحت کنترل قرار دادن نقش رسانه‌ها و جامعه در طلوع و ثبات اسطوره‌های ورزشی؛ بستری در جهت افزایش ثبات اسطوره‌های ورزشی اقدام نمود تا با تحلیل عوامل تأثیرگذار بر ثبات شخصیت‌های ورزشی و نظارت بر روندهای مربوط به تغییرات رفتاری ورزشکاران؛ بستری در جهت بهبود ثبات اسطوره‌گی در ورزش را فراهم نمود. همچنین با توجه به هویت ورزشکاران و ارتقا هویت آنان به‌واسطه فعالیت‌های ارزشی و هنجاری؛ بستری در جهت افزایش ثبات اسطوره‌های ورزشی اقدام نمود. در پایان ذکر می‌کنیم که تحقیق حاضر دارای محدودیت‌هایی از جمله پراکندگی و اندازه نمونه و عدم کنترل کامل بر عوامل بیرونی (از جمله تأثیرات فرهنگی، رسانه‌ای و محیطی که بر فرآیندهای اسطوره‌سازی) وجود داشت. بنابراین بر اساس محدودیت‌های پژوهش، توسعه استراتژی‌های فرهنگی و هویتی در ورزش‌های حرفه‌ای را برای مطالعات آینده پیشنهاد می‌دهیم.

ملاحظات اخلاقی: این پژوهش با رعایت اصول اخلاقی انجام شده است.

حامی مالی: این پژوهش حامی مالی نداشت.

مشارکت نویسندگان: تمامی نویسندگان در انجام این پژوهش نقش یکسانی داشتند.

تعارض منافع: نویسندگان هیچ تعارض منافی اعلام نمی‌کنند.

تشکر و قدردانی: نویسندگان از همه کسانی که تیم پژوهش را یاری رساندن کمال تشکر و قدر دانی را دارند.

Reference

- Müller S, Meier H E, Gerke M, Mutz M. Public support for athlete activism in Germany: A survey experiment. *International Review for the Sociology of Sport*, 2024; 59(3): 321-342. DOI: <https://doi.org/10.1177/10126902231202193>.
- Parrott S. This Is Sports Story... This Is a Life Story: Elite Athletes and Myths About Mental Illness in Sport. *International Journal of Sport Communication*, 2023; 16(4): 423-434. DOI: 10.1123/ijsc.2023-0075.
- Berg K, Harthcock A. Brett Favre is a god?: Sports fans' perpetuation of mythology on newspaper websites. *Sports fans, identity, and socialization: Exploring the fandemonium*. 2012; 137-48.
- Fadaeideh Cheshmeh M, Hosseininia SR, Rahmati MM, Bagheri H. Gender and discrimination: a study about female athletes. *Research in Sport Management and Marketing*. 2025; 6(1):125-41. [In Persian]. DOI: 10.22098/RSM.2024.15654.1395.
- Forrest D. These sporting lives: David Storey, Barry Hines, and the case of the author-athlete. *Sport in Society*. 2025; 7:1-7. DOI: <https://doi.org/10.1080/17430437.2025.2450799>.
- Allen S V, Hopkins W G. Age of peak competitive performance of elite athletes: a systematic review. *Sports medicine*, 2015; 45, 1431-1441. DOI: <https://doi.org/10.1007/s40279-015-0354-3>.
- Allado E, Poussel M., Hily O, Chenuel B. The interest of rehabilitation of respiratory disorders in athletes: myth or reality? *Annals of Physical and Rehabilitation Medicine*, 2022; 65(4): 101-121. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.rehab.2020.101461>.
- Aydin S B. A review of abortion doping discussion in athletes: is it a truth or a myth? *Crimson Publishers*, 2021; 4-12. DOI:10.31031/prm.2021.04.000599.

9. Lemez S, Baker J. Do elite athletes live longer? A systematic review of mortality and longevity in elite athletes. *Sports Medicine Open*, 2015; 1, 1-14. DOI: <https://doi.org/10.1186/s40798-015-0024-x>.
10. Li B, Scott O K, Naraine M L, Ruihley B J. Tell me a story: Exploring elite female athletes' self-presentation via an analysis of Instagram Stories. *Journal of Interactive Advertising*, 2021; 21(2):108-120. DOI: <https://doi.org/10.1080/15252019.2020.1837038>.
11. Garthe I. Dietary supplements and elite athletes: when nature becomes high risk. *Current Opinion in Endocrine and Metabolic Research*, 2019;9, 66-73. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.coemr.2019.07.004>.
12. Orłowski J, Herter M, Wicker P. The commodification and commercialization of elite athletes. When sport meets business: Capabilities, challenges, critiques, 2017; 43-56. DOI: <http://digital.casalini.it/9781473987418>.
13. Aprile R, Nicolliello M, Durst S. Framing intellectual capital for elite athletes. *Journal of Intellectual Capital*, 2022; 23(7): 1-17. DOI: <https://doi.org/10.1108/JIC-05-2021-0126>.
14. Antonucci G, Della Porta A, Venditti M. The value of the elite athlete as influencer in the era of social media. In *ECIIC 2019, 10th European Conference on Intangibles and Intellectual Capital* (p. 25). Academic Conferences and Publishing Limited 2019.
15. Schmid M J, Örenci M., Schmid J, Conzelmann A. Linking sports-related and socio-economic resources of retiring Olympic athletes to their subsequent vocational career. *International Review for the Sociology of Sport*, 2023; 58(5): 809-828. DOI: <https://doi.org/10.1177/10126902221123881>.
16. Stokvis R. Globalization, commercialization, and individualization: Conflicts and changes in elite athletics. *Culture, Sport Society*, 2000; 3(1): 22-34. DOI: <https://doi.org/10.1080/14610980008721860>.
17. Swann C, Moran A, & Piggott D. Defining elite athletes: Issues in the study of expert performance in sport psychology. *Psychology of sport and exercise*, 2015;16, 3-14. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2014.07.004>.
18. Hasaan A, Javani V, Fişne M, Sato S. Athlete branding in less popular sport: a triadic approach. *PODIUM Sport, Leisure and Tourism Review*, 2020; 9(4): 70-96. DOI:10.5585/podium.v9i4.17580.
19. Meier H E, Gerke M, Müller S, Mutz M. The public legitimacy of elite athletes' political activism: German survey evidence. *International Political Science Review*, 2024; 45(4): 472-489. DOI: <https://doi.org/10.1177/019251212311869>.
20. Haugen K, Solberg H A. Doping in elite sports: the athletes' perspective. In *the Research Handbook on Major Sporting Events*. Edward Elgar Publishing. 2024: 1 (3): 635-646. DOI: <https://doi.org/10.4337/9781800885653.00060>.
21. Kovacs A, Doczi T. Elite athletes and media appearances: opportunity or obligation? *Sport in Society*, 2020; 23(7): 1136-1145. DOI: <https://doi.org/10.1080/17430437.2019.1599861>.
22. Konjer M, Mutz M, Meier H E. Talent alone does not suffice: Erotic capital, media visibility and global popularity among professional male and female tennis players. *Journal of Gender Studies*, 2019; 28(1):3-17. DOI: <https://doi.org/10.1080/09589236.2017.1365696>.
23. Lashua B, Baker S, Glover TD. Leisure myths and mythmaking: Introduction to the special issue. In *Leisure Myths and Mythmaking 2022* 10 November (pp. 1-10). Routledge.
24. Eisen G, Turner D. Myth & reality: Social mobility of the American Olympic athletes. *International Review for the Sociology of Sport*. 1992 Jun; 27(2):165-74. DOI: <https://doi.org/10.1177/101269029202700206>.
25. Geurin A. N. Elite female athletes' perceptions of new media use related to their careers: A qualitative analysis. *Journal of Sport Management*, 2017; 31(4): 345-359. DOI: <https://doi.org/10.1123/jsm.2016-0157>.
26. Rasquinha A M, Cardinal B J. Association of Athletic Identity by Competitive Sport Level and Cultural Popularity. *Journal of Sport Behavior*, 2017; 40(2): 1-11. DOI: 10.1016/j.jsams.2006.04.004.
27. Loland S. Simon on luck and desert in sport: A review and some comments. *Journal of the Philosophy of Sport*, 2016; 43(1): 15-25. DOI: <https://doi.org/10.1080/00948705.2015.1119048>.

28. Krumm B, Vallance B, Burke L, Garcia J, Bouten J, Brocherie F, Faiss R. High-level performances following low altitude training and tapering in warm environments in elite racewalkers. *European Journal of Sport Science*, 2024; 24(8): 1120-1129. DOI: <https://doi.org/10.1080/1031461X.2010.529922>.
29. Osmond G. Mythmaking in Australian sport history: Re-evaluating Duke Kahanamoku's contribution to surfing. *Australian Historical Studies*. 2011 Jun 1;42(2):260-276. DOI: <https://doi.org/10.1080/1031461X.2010.529922>.
30. Bromberg JA. Sport and peace: Panhellenic mythmaking and the modern Olympics. *Brill's Companion to the reception of rhetoric*. Leiden: Brill. 2021:356-378. DOI: <https://doi.org/10.1080/1031461X.2010.529922>.

